

הצלחת הפעולה העברית

יש לנו כיום ארבע כיתות עם 260 תלמידים והגנו מתכוננים לפתוח אחרי הפסח עוד ביתה אחת לפחות. ואילו בשעורי הערב למבוגרים קיימות כעת 15 כיתות ובהן כ-500 תלמידים משני המינים. כלילת האחרון של תוכנה ערבנו נשף אמנותי בהשתתפות מקהלתנו הצעירה בתוך בית הספר והצגנו מחזה בשלש מערכות "החשמונאים" למ. סלוטק שזכה להצלחה רבה. המשחקים גייסו מבין המורים והתלמידים ומלאו את תפקידיהם באופן נעלה. לא פעם זכו לתשואות סוערות מצד הקהל. בסוף התכנית המגוונת היו הקראות של התלמידים הפעוטים. שמתקבלו במחנאות כפים ממושכות ובקריאות נמרצות של הדרת אשר למקהלה או מציגים בשמחה את פרסומה הגדל יחד עמה. ארגונים רבים מוזיניס אותה להפגנותיהם. לשם שכלולה העשרת הרפרטואר שלה הוזמן האגוד מנצח תזמורת. מפורסם כעידנו (לא יהודי) כדי ללמד אותה שירים חדשים. כדאי לציין הצלחה לא פחות קטנה לרגל הפגנה צנועה שהתקיימה בכ"ז בשבט שעבר. לכבוד יום השנה הראשון ליסוד האיגוד. נבחו על פי הזמנה חברי ועד הקהלה, משרד הרבנות וסתם אנשים מנכבדי העדה בהצגת תלמידי היום והערב לכל כיתותיהם. האורחים התענינו בהם וכתנו רבים מהם הביעו את שמחתם להתקדמותם המפליאה. היו"ר נתן סקירה קצרה ותמציתית מפעולותיו השונות של האיגוד החדש מחברי ועד הקהלה פתחת בתוך הדיווח במוסד. יו"ר ועד ה' יוסף בירדונו העלה על נס את עבודתו המסורה של האיגוד הישגיו החשובים בזמן זה קצר בערך ובמסבות המלחמה, והבטיח מתוך הגיגיות להעמיד לרשות האגוד ללא שום הגבלה את כל האמצעים והעזרה הדרושים. בשירת "התקוה" של המקהלה נסתיימה התגינה. בשטח הפעולה בין שורות הנודע יש לציין כניסת שנים מחברינו לועד. ארגון בוגרי האליאצ"ס בעירנו, הללו השפיעו על שאר החברים להקציב סכום הגון להקמת ספריה עברית על-ידי הספריה הצרפתית הנמצאת בחוג שלהם. והוחלט לשנה זו, להזמין ספרים עבריים ל-60 לא"י בערך. כ"כ הוחלט להתחיל את הארגון על עתה עכרי בשביל תוד הקריאה וכבר נתקבלו הגליגות הראשונים של "הארץ". איגודנו מצדו מקבל "דבר". בענין ספרי הלימוד נעשתה הזמנה תשובה בסכום 25 לא"י מחברת. דבר"י הזמנה אחרת על סכום דומה עוסדת לצאת לפועל בקרוב. אנו מבקשים אתכם להמציא לנו מחות קלים, שביצועם על הביטה בעזרת מחות צעירים מתחילים. יהיה בגוד האפשרות. רצוי מאד שאלה יהיו בתובים על רקע הסטורי לאומי. תנכי או אחר. כ"כ אספי שירים עממיים עם נגינות כמובן.

עם וספר

הוצאה חדיפעמית של הברית העברית העולמית

בעריכת נתן גרינבלאט חל"אביב, אלול תשי"ה - אוגוסט 1945

התוכן:

צ. ברנשטיין - אורזווי
א. אליפז - מבטיקו
ת. ברמן - קובה
י. ה. פרנקו - קוננו הבלגית
מ. ת. בן-מלכה - טאג'יר
ש. אלמליח - מרוקו
הרב א. מ. פינגרהוט - אלביד
נ. ירושלמי - טוניס
מ. ברנד - סוריה
ע. שולמי - איראן
הרב מ. זוארץ - טריפוליטניה
א. סמט - הונד
מ. לוי - ח'ימן

כותבים ארזי
בארץ ישראל:
ד"ר ר. פמלי - יד למנהגי ישראל
י. איזנברג - על התנועות בארץ

ברית העברית העולמית
בשנה ספר:
ג. גרינבלאט - במשעולי ספרותנו
עבר הדני - המלחמה בספרותנו
פ. עזאי - שלשה ספרי שנה
צבי רוזי - לצאת שירי יהודה הלוי
הרב א. מאיר - על הראשון לציון
א. אור / זאב לדמן - מפרי לימוד
מ. פרנקל - עברית במערב
ידיעות

רוברט שטעקן וניצחונותיו
פ. גינצבורג / ש. הלל / יגשה שהם / ישראל מץ / ה. צ. להיה /
פרופ. נ. שלושץ - הנייה סולד ויל
על ההולכים מאת

להקמת הריסות תרבותנו:
הראליצ ב. צ. עזיאל / הרב ד"ר י. רבין /
משה ברמן / ד"ר ש. אינשטדט /
ארי אבן-רוב / משה קליינמאן /
אברהם לוינסון / יצחק רבינוביץ /
אברהם אלמליח / א. רונמלד / מ

התנועה בתפוצות:
ברוס. כ. סטאי - יה גריה
ד"ר ש. מרבוט ויסד - לגריה
אלעזר - הרייר לתו
מ. נחמיון - בות מצ
ד"ר ל. לויגלבויות לת
י. פישר - אתה יום
ג. וו. - יזי אלין והוד
ד. - גופש. הלכת'ורמוגל
צ. בבהיה בחלוק שינימ - אנליה
ג. פט'א יסדיח את עצה
מ. לכינו, ולא רצה לוקה
ג. את המצווה הזאת ית
י. ובקשנהוה שישכב גץ - קנה
מ. הונמן סיפר על תוצא
את החוברת הראשו
לספרי הוצאה של

גדול עשירי-תוכן. יל"אביב. ארץ ישראל. ת. ה. 1121

אכן-זהב גם תעסעס להגיש לנו יצירה ספרו-
תיה בעלת נושא חיוני ואקטואלי. וספר זה
על הלאותיו ונדודיו של נער יהודי בודת
מניש ויולת לעבר הבלבול הרוסי. חלב מת-
בוזץ עם קרואת הפרקים הראשונים המתא-
רים, היו אחינו בנישו והיחסים הלבביים
בין אב ובנו; ככל ואת משלת האב את הבן
מעל פניו בלזות כלב נאמן כאגף בדי להגיל
את חינו. העקר הקטן והחלב אגרו"ל פניעום
אחריו נודדים קשים לשטה הכיבוש הנאצי.
פארמוזאנים רוטום מעבירים אותם למס-
קבה משם נוסע העקר למס ירעום לעליה
לארץ-ישראל.

אכן-זהב יודע לגונן את תעלילה בסומנ-
טום לזינים ודרמטיים רבים. ספר הרמוניות
שבספר אינו גדול אך כולל הן תיונה הנאצי
היומא הפולני, אברוס בתן, הילר תיחודי
שאינו מסוגל להחזיק מעמד נפשו ואורו
מירשלים, דמות דמונית שהעקר יוצר לעצמו
ובנהל עמו שיתות כעדות חוט בסף רק
"בשלפון של הורח" כוונת הסהבר מתבלטת
בעיקר בתאור שני הנעדים זה מול זה. אליק
בן הגניס, זה העקר הקטן שהיוולים מוויינים
רודפים אחריו ובכל זאת ער הוא לגדול
אחיו, זוכר את כל היהודים הגוונים כרע
וגרפינים על נפשם, אליק זה שאינו רועה
לשקום: "הן פשע הוא לשקוב" ומשום כך
דואה הוא את עצמו בשלות של כל אלו אשר
"שאפו לכוא אל המנוחה. והוא תפקידו עוד
לפניו. הזמן דוחק עליו להתיק בארץ-ישיד-

עזרא רייכרם / על האנציקלופריה לספרות

ההושעת האנציקלופריה לספרות ישראלית
ובללית הוקן דבר שהסר היה והסרנו הוד-
כש זה כבר. לא היה לנו שום ספר עברי
שימושי לספרות הבללית, וחקורא העברי
היה נאלץ לנוע על אנציקלופריות הלועזיות,
לשאוב מהן ירועות על סופרים ויצירותיהם.
והאלו ודוב האנציקלופריות הירות אינן
מתאימות לקורא שלנו, כי חסרים יכתו פד-
מים על יחסו של הכופר הלועזי ליהודים
והשפעתו על ספרותנו - הרי שגם בהן לא
מצאו קוראיו טיפוק. והנה באה האנציקלו-
פדיה החדשה שלפנינו לחקן את הסענות.

* אנציקלופריה לספרות ישראלית ובל-
ליות עכריכה ברון קרופניק ובהשתתפות חבר
סופרים ושלובכים. 3 כרכים, הוצאה "מפתח"
חל"אביב.

אל רכבות ילדי בתו-הספר, לעורר יחד אתם
את הגרולים ואת ילדי כל העולם שימו שכם
אותי משכונת הפלא רחביה. השבע השוכב
לעוסתו הפיסתו של אהור אורי דמוני-מצי-
אותי משכונת הפלע רחביה. השבע השוכב
בבטחה על יציעו ואינו יודע הדבת על גיטו
עבודת ביה"ש שלא יחוב אורג זק אינו
אשם. אשמים אלו שאינם יודעים להחזיר
את השגאה ללבו ומעלימים ממנו את הנעשה
לאחיו ואחיותיו. תשובתו של הספר קודם
כל באוהת תביעה מומדת להשחמש כאלמ-
נים של הבנו רבנונו באמצעו הנור. הגולה
בוערה. ילדינו כאן צריכים והייכים לחפנות
את משכונתיהם לשם. לאוהם היסודים העוב-
רים על עמנו המעונה והגדף. יש לעיע
את נפשם הצעירה לנטוע בה תעריה עמוקה
בלבו בת העבודה של יהדות הגוסמות.
יעמוד ארי אבן-זהב על חברכה על אשר
כתב את ספרו זה ונתנו מנוקד כולו בידו
הנוער הארצישראלי. אנו תמימי רעה אתו:
תלילה לנו מהעלים את חזונוה, והחריבן.
"אורי אורי, מה אומללתי - מתחנן הנוער
מן הגניסו - אורי הלא אתה כה קרוב לבי-
קוסות חקרושים - הועק את כל ילדי בות
הספר ולכו לבקש רחמים עלינו. סבא היה
אוכה, כי און אלהים משיב ריקס תחלול
ילדים - התפללו בולכמ, כל הילדים באשר
הם שם. אורי פקת ענינו, עורה אורי למה
תישן?" - ויש בדברים כגון אלו להסעור
את נפשנו עד מצולותיה.

הוא נערה על ירי סופר שהציונות נר לכת-
ליו ולכן ותאמץ לחשוף בכל מקרה את היסו-
רות היהודיים והשפעת-הגומלין בספרות
העולם. העורך הקריש תשובת לב מיוחדת
לסופרים הצעירים שבהכנו, וצווינה גם
יהרוחם של כמה סופרים היושבים ברוסיה
הסובייטית ושזוהתם היהודיות היתה ירוקת
רק ליודעו הן. באנציקלופריה זו ניתן מקום
נרחב גם למופרי ארצות המזרח (ערבים, מצ-
רים, פרנס, טורקים). מכון שלשת אלפים
הערכים ובעלה ששלושות הכרכים הראשונים
ישנם בשלוש מאות ערכים על סופרי האיס-
לאם השונים. עם כל זה לא מוששעה המנסה
היסורית של האנציקלופריות והיא לחריב
את דעה הקורא ולהעניג לפניו את הספרות
הכללית כחסיבה יצירתית אנושית. האנציק-
לופריה לספרות מיועדה לקורא העברי הספ-